

Tyresö kommun
Förvaltningen för liv & hälsa
Helena Wiberg
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2019-08-30

1 (6)

Diarienummer
2019/ASN 0119

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Översyn av ersättning till jourhem i egen regi

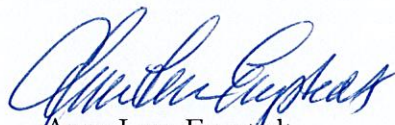
Förvaltningens förslag till beslut i arbetsmarknads- och socialnämnden

1. Arvodet till anlitade jourhem höjs i enlighet med förvaltningens förslag.
2. Omkostnadsersättningen till anlitade jourhem sänks i enlighet med förvaltningens förslag.
3. Socialsekreterare ges delegation att besluta om ersättning till anlitade jourhem i egen regi enligt föreslagna ersättningsnivåer.

Förvaltningen för liv & hälsa

Iréne Hededal
Förvaltningschef

Anna-Lena Engstedt
Sektorchef

Sammanfattning

Förvaltningschef har uppdragit åt förvaltningen för liv och hälsa att göra en översyn av arvodet till de egna jourhemmen, för att Tyresö kommun ska vara konkurrensförmålig som uppdragsgivare jämfört med andra uppdragsgivare i Stockholmsområdet. Förvaltningen för liv och hälsa har tagit fram ett förslag på nya konkurrenskraftiga ersättningar till jourhem i egen regi. Förvaltningen föreslår att olika arvodesnivåer tillämpas för olika typer av placeringar. Förvaltningen föreslår vidare att arbetsmarknads- och socialnämnden delegerar åt socialsekreterare att besluta om ersättning till anlitade jourhem i egen regi.

Uppdrag

Ett tydligt mål för individ- och familjeomsorgen är att öka antalet jourhem i egen regi. Vid rekrytering av egna jourhem konkurrerar familjevårdsenheten som uppdragsgivare med andra kommuner i Stockholmsområdet och med konsulentstödda företag. Efter signaler om att vissa jourhem tackat nej till uppdrag med hänvisning till låg ersättning, har förvaltningschef uppdragit åt förvaltningen för liv och hälsa att göra en översyn av arvodet till de egna jourhemmen.

Bakgrund

I verksamhetsberättelsen för individ- och familjeomsorgen år 2018 redovisades ett totalt underskott mot budget på 23 miljoner kronor. Ett stort antal placeringar i HVB-hem, stödboenden, skyddade boenden samt konsulentstödda jour- och familjehem har identifierats som bidragande orsaker till tidigare underskott. I individ- och familjeomsorgens sektorplan för år 2019 konstateras att en förutsättning för en hållbar ekonomi är att insatser i så stor utsträckning som möjligt ska bedrivas i egen regi. Externa placeringar ska användas endast där det är absolut nödvändigt, och då för så kort tid som möjligt.

I sektorplanen anges ökning av arvoderade jourhem som ett tydligt verksamhetsmål. Antalet jourhem i egen regi bedöms kunna bidra till en mer hållbar ekonomi, eftersom externa placeringar är mer kostsamma.

Ett av familjevårdens viktigaste mål för 2019 har angetts vara att rekrytera egna uppdragstagare och enheten har sedan 2018 aktivt arbetat för att bygga upp en fungerande struktur för jourhemsverksamhet. Resultatet har blivit ett ökat antal jourhemsplaceringar i egen regi. Familjevården avser att fortsätta rekrytera ännu fler egna familje- och jourhem som alternativ till kostsamma konsulentstödda sådana, och i vissa fall som alternativ till HVB eller stödboendeplacering.

Familjevården arbetar för att rekrytera och behålla egna jourhem

Familjevården satsar mycket på rekrytering genom såväl strategisk marknadsföring som utredning och matchning mot den enskilde. Enheten satsar vidare på att vara en attraktiv uppdragsgivare för samtliga uppdragstagare,

genom att erbjuda uppdragstagarna kompetensutveckling, stöd och direkt handledning vid placering. Enheten följer månatligen upp andelen egna uppdragstagare. Familjevården inventerar uppdragstagarnas behov löpande, både för att klara uppdraget och för att uppdragstagare ska vilja stanna kvar och ta fler uppdrag.

Utmaningar

Vid rekrytering av egna jourhem konkurrerar kommunen med andra kommuner i Stockholmsområdet och med konsulentstödda företag om uppdragstagare. Familjevården bedömer kommunen som en attraktiv uppdragsgivare vad gäller den kompetensutveckling och det stöd de egna uppdragstagarna ges. Andelen egna jourhem har ökat under 2019. Samtidigt upplever enheten att aktuella arvoden för de egna jourhemmen är låga jämfört med andra kommuner i Stockholmsområdet, vilket försvårar rekryteringen. Flera jourhem har under året tackat nej till uppdrag med hänvisning till högre arvoden hos andra uppdragsgivare. I förlängningen har det inneburit att Tyresö kommun i vissa fall fått köpa in konsulentstödda jourhem, vilket medför högre kostnader.

Nuvarande arvodesbestämmelser

Socialnämnden beslutade på sitt sammanträde den 29 augusti 2012¹ om följande ersättning för jourhem:

Typ av arvode	Arvode	Kommentar
Grundarvode	390 kr/dygn	Inget krav på vuxen hemma dagtid
Förhöjt arvode	550 kr/dygn	Krav på vuxen hemma dagtid
<i>Omkostnadsersättning</i>	<i>250 kr/dygn</i>	

Nivån för arvodesersättningen baserades på de rekommendationer som Sveriges kommuner och landsting (SKL) tagit fram för ersättning för kontrakterade jourhem,² och som grundar sig på löneläget för vissa grupper inom vårdsektorn. Det finns inga specifika rekommendationer som avser de egna jourhemmen.

¹ § 1075

² Ett kontrakterat jourhem står fortlöpande till uppdragsgivarens förfogande, och arvode utbetalas även då inget barn är placerat i hemmet. Tyresö kommun har inga kontrakterade jourhem.

I praktiken används idag det förhöjda arvodet även i de fall då det inte ställs några krav på att en vuxen ska finnas tillgänglig dagtid, eftersom grundarvudet på 390 kronor per dygn under en längre tid har varit för lågt för att vara konkurrensmässigt i förhållande till andra uppdragsgivare i Stockholmsområdet. Inte heller det förhöjda arvodet på 550 kronor per dygn upplevs som konkurrensmässigt i dagsläget.

Föreslagen höjning av arvodesersättning till egna jourhem i Tyresö kommun

Olika arvodesnivåer möjliggör en höjning eller sänkning av arvodet under pågående placering, vid placeringar där uppdraget inledningsvis aktualiseras som en svårighetsgrad men förändras under tiden.

Förvaltningen för liv och hälsa bedömer att tillämpningen med olika ersättningsnivåer är ändamålsenlig. Samtidigt bedömer förvaltningen att det finns behov att införa ytterligare en ersättningsnivå, för de fall där lägre krav ställs på det aktuella jourhemmet. Om arvodesersättningens grundnivå höjs till ett konkurrensmässigt pris kan den förhöjda ersättningsnivån användas enbart i ovanliga fall, där en hög grad av tillsyn krävs:

- Vid starkt utåtagerande beteende hos barnet eller den unge.
- Vid omfattande och pågående självskaadebeteende.
- Vid missbruk av beroendeframkallande medel.
- Vid kraftigt negativt beteende, exempelvis en kriminell livsstil, att den unge utsätter sig för risker genom vagabondering, prostitution med mera.
- Vid fysiska eller psykiska sjukdomar eller funktionsnedsättningar som kräver omfattande omsorg av jourhemmet.
- Vid krav på mycket omfattande kontakter med sjukvården, barn- och ungdomspsykiatri och myndigheter.
- Vid utslussning från HVB eller likvärdig vårdinrättning.

För att vara jourhem åt Tyresö kommun behöver uppdragstagaren som grund kunna ta emot aktuellt barn eller ungdom akut. Uppdragstagaren ska kunna ha möten under dagtid³ samt ha löpande kontakt med socialtjänst, skola eller

---

³ Mellan klockan 8-17

förskola, vara behjälplig i kontakten med eventuellt nätverk samt sköta kontakter med andra aktörer såsom vårdinrättningar.*

Vid placering av förälder och barn i jourhem föreslås arvodet för barnet höjas från 390 kr/dygn till 400 kr/dygn. Samma princip gäller vid syskonplaceringar, där 400 kr/dygn tillämpas som arvode för barn nummer två.

Den enskildes handläggare med insyn i det aktuella ärendet bör utifrån sin profession ges delegation att bedöma vilken ersättning som ska tillämpas i det enskilda fallet.

Förslag på nya ersättningsnivåer

Typ av arvode	Arvode	Tillämpas
Basnivå	570 kr/dygn	<ul style="list-style-type: none"> - När barnet regelbundet är borta från jourhemmet genom planerade umgängen eller dylikt. - När relativt självgående ungdomar på väg ut i vuxenlivet placeras⁴ - När relativt självgående vuxna placeras⁵
Grundnivå	670 kr/dygn	- *grundnivå, se ovan
Förhöjd nivå	770 kr/dygn	- Vid hög grad av tillsyn och krav på att vuxen är hemma och tillgänglig dygnet runt
Gemensam placering	400 kr/dygn	<ul style="list-style-type: none"> - Vid placering av förälder och barn - Vid placering av syskon (från barn nummer två)

Föreslagna ersättningsnivåer bedöms vara konkurrenskraftiga i förhållande till andra uppdragsgivare i Stockholmsområdet. Förvaltningen ser en höjning av arvodesersättningen till jourhem som ett viktigt led i att Tyresö kommun rekryterar och behåller egna jourhem i största möjliga utsträckning.

⁴ Utökat kontaktmannaskap

⁵ Utökat kontaktmannaskap

Föreslagen sänkning av omkostnadsersättning till egna jourhem i Tyresö kommun

I samband med att arvodesersättningen till egna jourhem höjs, föreslår förvaltningen att omkostnadsersättningen sänks. Anledningen är att Skatteverket har beslutat att ersättningen är en form av skattekompensation, då enbart kostnader som överstiger 5 000 kr som är skattemässigt avdragsgilla. Det innebär att om kommunen betalar ut en sådan ersättning bedöms den som skatte- och avgiftspliktig. Enligt Skatteverkets regler kommer uppdragstagaren heller inte medges avdrag för ersättningen.

Förslag på ny omkostnadsersättning

Omkostnadsersättning	Grundkostnad	Tilläggskostnad ⁶
Barn yngre än 13 år	142 kr/dygn	200 kr/dygn
Barn 13 år eller äldre	161 kr/dygn	226 kr/dygn

Förvaltningens förslag på ersättning för omkostnader grundar sig på de ersättningsnivåer som Skatteverket utgår ifrån, och som SKL rekommenderar⁷.

Ekonomiska konsekvenser

Den totala kostnaden för egna jourhem under 2018 var 1 333 tkr. Om samtliga uppdragstagare erhållit den föreslagna standardnivån och den maximala omkostnadsersättningen för barn 13 år eller äldre skulle kostnaden för de egna jourhemmen istället uppgått till cirka 1 493 tkr. Om samtliga uppdragstagare erhållit den föreslagna maxnivån och den maximala omkostnadsersättningen skulle kostnaden varit 1 659 tkr.

"670+226"	896	1,12	-1492,43
"770+226"	996	1,245	-1659

Förvaltningen ser att kostnaden för de egna jourhemmen kommer att öka under 2019 vid en höjning av arvodesersättningen, dels på grund av aktuell höjning och dels på grund av att rekrytering av egna jourhem förväntas öka. Samtidigt förväntas kostnader för konsulentstödda jourhem sjunka, vilket bör leda till en kostnadsminskning totalt sett.

⁶ Högsta skattefria tilläggskostnad, inklusive grundkostnad

⁷ <https://skl.se/tjanster/merfranskl/cirkular/cirkular/2018/ersattningarochvillkorvidfamilje-hemsvardavbarnungaochvuxnavardnadsoverflyttningarmmforar2019.25941.html>